

L'autor de l'atemptat d'ETA a la caserna de Vic podria sortir aviat de la presó

El Tribunal Europeu dels Drets Humans d'Estrasburg tomba la "doctrina Parot", que el govern espanyol aplica a detinguts amb delictes de terrorisme, com Juan José Zubietta Zubeldia | Les associacions de víctimes rebutgen la sentència i demanen a l'executiu que no l'acati | El ministre Alberto Ruiz Gallardon diu que només és un cas atípic i que ara la decisió està en mans de la justícia espanyola

El Tribunal Europeu dels Drets Humans (TEDH), amb seu a Estrasburg (França), ha derogat l'anomenada "doctrina Parot", amb 15 vots en contra i només dos a favor. La Gran Sala del TEDH ha anunciat aquest dilluns la resolució definitiva que ratifica la condemna contra l'Estat espanyol per l'aplicació d'aquesta doctrina a l'etarra Inés del Río Prada. La sentència desestima el recurs del govern espanyol, que ja va ser condemnat el passat mes de juliol, i l'obliga a indemnitzar Inés del Río Prada amb 30.000 euros per "danys morals", més 1.500 euros per despeses i honoraris. A més, insta el govern de Madrid a deixar-la en llibertat el més aviat possible.

Inés del Río Prada, membre del "comando Madrid" d'ETA als anys 80 conjuntament amb Ignacio de Juana Chaos o Antonio Troitiño, va ser condemnada a més de 3.000 anys de presó per haver participat, entre d'altres atemptats, en l'assassinat de 12 guàrdies civils. L'Estat espanyol, com a molts d'altres presos amb delictes de sang, va aplicar-li la "doctrina Parot".

La sentència d'avui només fa referència a aquest cas, però les conclusions a efectes pràctics obriran les portes de la llibertat en els propers mesos a dotzenes de presos tancats per accions terroristes. Entre aquests, hi ha Juan José Zubietta Zubeldia (foto, a la dreta), l'únic supervivent de l'atemptat d'ETA a la caserna de la Guàrdia Civil de Vic del 1991. L'atemptat a la capital d'Osona va causar nou morts, entre ells cinc menors, i 28 ferits. A més, un altre guàrdia civil va morir en ser atropellat durant el rescat de les víctimes de l'explosió.

La "doctrina Parot" és fruit d'una sentència del Tribunal Suprem espanyol (TS) del 2006, que ha creat jurisprudència. Aquesta resolució dictamina que els beneficis penitenciaris que es podien descomptar als reclusos s'han d'aplicar individualment a cada una de les sentències i no sobre el màxim legal de permanència en presó, que són 30 anys. La conseqüència més directa és que els presos amb més d'una sentència, la suma final dels beneficis penitenciaris que es poden reduir és molt minse i, per tant, no poden sortir de la presó uns anys abans dels 30. És el cas de Juan José Zubietta Zubeldia.

Fa uns mesos, el govern espanyol va advertir que si es derogava la "doctrina Parot" suposaria la llibertat imminent de 54 membres d'ETA, set del GRAPO i un del GAL, a més de 14 presos comuns, entre ells un de condemnat per 74 violacions.

El govern espanyol tira pilotes fora

Els ministres espanyols d'Interior i de Justícia, Jorge Fernández Díaz i Alberto Ruiz Gallardón, han valorat la sentència unes hores després i han volgut destacar que només afectava Inés del Río i que, ara, haurà de ser la justícia espanyola qui resolgui un per un tots els casos. Tot i aquest argument, el govern té clar que els presos afectats per la "doctrina Parot" aniran sortint un darrere l'altre. Més si tenim en compte les declaracions de Fernández Díaz, que ha dit que quan

els presos siguin escarcerats no permetrà ?ni enaltiments del terrorisme ni humiliacions a les víctimes?.

El que si ha assegurat el ministre d'Interior és que el govern no pagarà els 30.000 euros a l'etarra, ja que el govern es va haver de fer càrrec dels diners de les indemnitzacions a les víctimes, que li corresponien a l'autora dels assassinats.

Les associacions de víctimes han lamentat i rebutjat amb contundència la sentència. ?És la cossa més gran que mai un tribunal ha donat a les víctimes del terrorisme?, s'ha queixat José Vargas, president Associació Catalana de Víctimes d'Organitzacions Terroristes. ?No és el mateix matar una persona que matar-ne 23?, ha afegit.

En clau estatal, Ángeles Pedraza, presidenta de la Asociación de Víctimas del Terrorismo (AVT), ha criticat durament la sentència i ha demanat a l'executiu espanyol que no l'acati.

Un cas de jurisprudència

La vocal del Consell General del Poder Judicial (CGPJ) Margarita Robles pensa totalment diferent. La magistrada creu que els tribunals espanyols poden aplicar la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans sobre la ?doctrina Parot?, ja sigui d'ofici o a petició d'altres presos, perquè la sentència que condemna a Espanya per aplicar-la tan sols es refereix al cas concret de la presa d'ETA Inés del Río. A més, ha afirmat que l'aplicació de les normes no correspon al Govern, sinó als jutges, i ha mostrat la seva "plena confiança" que els tribunals espanyols respectaran la sentència dictada pel TEDH.

En declaracions a Radio Euskadi, recollides per Europa Press, Robles ha explicat que la resolució del Tribunal d'Estrasburg dona resposta al cas concret d'Inés del Río, tot i que la sentència genera jurisprudència que haurà d'aplicar-se cas per cas i sota petició. "Efectivament són els tribunals o els jutjats de Vigilància Penitenciària, els tribunals sentenciadors en cada cas, als quals correspondrà aplicar la doctrina i, en aquest sentit, perquè ho facin d'ofici o bé en resposta a la petició concreta el reclus, haurà de dictar una resolució que necessàriament ha de ser respectuosa amb la qual s'ha pres avui en el Tribunal Europeu", ha indicat.

La magistrada ha considerat que "l'anàlisi que es faci de la sentència ha de ser una anàlisi jurídica". "No entenc molt aquest interès a voler polititzar la sentència", ha apuntat, en referència a les declaracions dels ministres espanyols. Fernández Díaz i Ruiz Gallardón només poden fer consideracions de "respecte i acatar la sentència", ha apuntat.

La caserna de la Guàrdia Civil de Vic va ser un dels objectius d'ETA, el 1991. Foto: Sebastià Masramon.